

Roken is vaak geen keuze



30.000 euro. Zoveel kost een nieuw geneesmiddel voor mensen die lijden aan idiopathische longfibrose, een zeldzame longziekte. Per patiënt en per jaar welteverstaan. Dat is heel veel geld. Zoveel dat het geneesmiddel voorlopig alleen terugbetaald wordt als de patiënt kan bewijzen dat hij niet (meer) rookt.

De discussie die daarover de voorbije week ontstaan is, bewijst dat we ons op gevaarlijk terrein begeven. Kan levensstijl een voorwaarde zijn voor de terugbetaling van een geneesmiddel of een behandeling?

In een vorig leven heb ik nog als verpleegkundige gewerkt op een afdeling endoscopie. Daar kregen we heel wat patiënten over de vloer met ernstige longproblemen die het gevolg waren van jarenlang roken. Hun luchtwegen konden de vergelijking doorstaan met gangen in steenkoolmijnen meestal in combinatie met een zware hoest en een moeilijke ademhaling.

De verhalen die ik te horen kreeg, waren vaak schrijnend. Natuurlijk wisten mijn patiënten dat roken ongezond was. Maar hoe gaat dat? Thuis wordt er gerookt, vader en moeder steken de ene sigaret na de andere op. Op school wordt er stiekem gerookt in de toiletten. Wil je erbij horen, dan moet je meedoen. En voor je het weet, ben je verslaafd.

Heel vaak is roken geen keuze. 'Het gebeurt.' Je omgeving zet je ertoe aan. En in bepaalde milieus grijpen mensen makkelijker naar de sigaret dan in andere.

Net zoals de omstandigheden er mensen soms toe dwingen om ongezond te eten. Of om veel te hard te werken. Of om te veel alcohol te drinken. Hen allemaal straffen voor hun ongezonde levensstijl is zonder meer een brug te ver. Het verkoopt misschien wel goed, maar een oplossing is dan verder weg dan ooit.

Terugbetaling koppelen aan levensstijl kan alleen als die de werking van het geneesmiddel of de kans op slagen van de operatie effectief vermindert. Is dat niet het geval, dan heeft iedereen recht op dezelfde gezondheidszorg. Inzetten op preventie en een gezondheidsbevorderend wettelijk kader is veel effectiever dan afstraffen van levensstijl. Hier staan we samen voor enorme uitdagingen. Zijn we bereid om echte keuzes te maken?

Luc Van Gorp, voorzitter CM, februari 2016

Ga ook naar

- [Stoppen met roken](#)
- [Tegemoetkoming rookstopbegeleiding](#)
- [Tabakoloog zoeken](#)
- www.tabakstop.be